

BU SABAHKI HABERLER

Mareşal Petain ve Laval mevkilerinde kalacaklar

Fransız Afrikasında "Ateş kes," emri Amiral Dalana izafeten Amerikalılarca verilmiş

Vişi, 13 (A.A.) — Haber alındığına göre Mareşal Petain mevkilerinde kalmağa karar vermiştir.

Laval de kalıyor
Vişi, 13 (A.A.) — Başvekil Laval vazifesi başında kalacak ve siyasetine devam edecektir.

Amiral Darlanın emirleri
Paris, 13 (A.A.) — Amiral Darlan namına verilen emirlerin kendi tarafından vermediği gerek Paris ve gerek Vişi mahfillerinde anlaşılmalıdır. Amerikalıların esir

Almanların Afrika sahillerinde batırdıkları gemiler

Berlin, 13 (A.A.) — Alman başkumandanlığı Şimali Afrika sahillerinde son günlerde Alman denizaltıları tarafından kazanılan muvaffakiyetler hakkında mütemmim malumat vermektedir.

Evvelki gün şafaktan evvel asker yüklü müteaddid güverteli ve 19,000 tonluk pek büyük bir nakliye gemisi Oran açıklarında bir denizaltısının hücumuna uğramıştır. Denizaltı gemiye iki torpil isabet ettirmiştir. Geminin küt tarafında şiddetli bir infilak vukubolmuştur.

Az sonra diğer bir denizaltımız yama yatmış olan bu gemiyi Mellila açıklarında görmüş ve batırmıştır. Bu denizaltımız ayrıca 12,000 tonluk bir nakliye gemisini batırarak isabet etmiştir. Gemi parçalanmıştır.

4,000 tonluk bir şileb ile muhriblere hücum edilmiştir. Bunlardan maada bir gemi kafesine hücum edilmiştir. Bombaların uçak gemisine veya himaye gemilerinden hangilerine isabet ettiği anlaşılamamıştır.

Stalingrada muharebe kızıştı

Londra, 13 (A.A.) — Stalingrada muharebeler yeniden alevlenmiştir.

Almanlar yeni getirdikleri ihtiyat kuvvetler ve cüzütamlar vasıtasıyla şehrin bütün müdafaa noktalarına hücum etmişlerdir. Bir mahalde 2/300 metrelik bir kısımda Rus hatlarını yarmağa muvaffak olmuşlardır.

Şimal kesiminde Ruslar Almanları 400 metre geri atmışlardır.

Merkezi Kafkasyada düşman iki meskün mahalli tahliye etmiştir.

Bir Rumen taburu tamamen imha edilmiştir.

Sardunva adası bombalandı

Londra, 13 (A.A.) — Dün İngiliz tayyareleri Sardunva adasındaki uçak meydanlarını bombalamışlardır.

Portekiz Cümhurreisinin Ruzveltin mesajına cevabı

Londra, 13 (A.A.) — Portekiz tarafısızlığına riayet edileceği hakkında Ruzvelt tarafından Portekiz devlet reisi Carmonaya gönderilen mesajı mumailyle dün cevap vermiştir. Carmona Portekiz millet ve hükümetinin Ruzveltin mesajına şükranla muamele ettiğini bildirmiştir.

"Son Posta," yarın 8 sayfadır

Müttefikler Libyada Kapuzzo'ya kadar ilerlediler

Londra, 13 (A.A.) — Sekizinci ordu, ric'at eden düşman zırhlı kat'alarını takip etmektedir. Takip Libyanın içerisine kadar uzamaktadır. Müttefik kat'alar Capuzzoya varmışlardır.

Müttefik kuvvetler iki günde 200 kilometre ilerlemişlerdir.

Mihver Tobruğu yakıyor mu?
Londra, 13 (A.A.) — Tobrukta büyük yangınlar müşahade edilmiştir. Mihvercilerin depolarını yakmakta oldukları sanılmaktadır.

Fransız Hindi Çinisinde kargaşalıklar

Londra, 13 (A.A.) — Brazzaville hür Fransız radyosunun verdiği habere göre müttefiklerin şimali Afrikada karaya çıkmış olmaları haberi üzerine Hindi Çinide kargaşalıklar çıkmıştır. Vali Amiral Deouaux bunun üzerine acebî radyoların dinlenmesini yasak etmiştir.

Almanlar Fransız filosunun bulunduğu Tuna girmediler

Müttefikler Tunus civarında bir liman işgal ettiler. Tunusa Amerikan ve Alman uçakları asker indirdiler

Berlin 12 (A.A.) — Resmî tebliğ: Alman tanklarıle motörlü kat'aları fecir vakti Fransanın Akdeniz sahiline gelmişlerdir. Fransanın cenubunda ileri hareket hâdisesiz devam etmektedir.

İspanyol hududunda
Madrid 12 (A.A.) — Alman kat'aları, Fransız İspanyol hududuna varmışlardır.

Marsilya 12 (A.A.) — Alman kat'aları dün akşama doğru buraya gelmişler ve stratejik noktaları işgal etmişlerdir.

İtalyan tebliği
Roma 12 (A.A.) — İtalyan

orduları umumî karargâhının 900 numaralı tebliği:

Dün dördüncü ordunun kat'aları Fransanın işgal altında bulunmayan kısmına girerek Nisi geride bıraktıktan sonra Rohne nehrine varmışlardır. Hal kim hareket tarzı sakindir.

Motörlü ve zırhlı müfrezelerimiz aynı zamanda Korsikanın şimalinde ve cenubunda karaya çıktuktan sonra adayı işgal etmişlerdir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Askerî vaziyet

İkinci dünya harbinin ağırlık merkezi Akdeniz ve garbî Avrupaya mı intikal ediyor?

Yazan: Emekli General K. D.

Mareşal Petainin teyiden vermiş olduğu müdafaa emrine rağmen Fransız şimal Afrikasındaki Fransız kuvvetleri Fas kıtasında biraz fazla, Cezayir kıtasında biraz daha az olmak üzere bazı dağınık mukavemetler gösterdikten sonra Cezayir şehrinde bulunan amiral Darlanın de dö Gölü Fransızlara iltihak etmesi ve İngiliz - Amerikalılara karşı muhasamatı tatil emrini vermesi üzerine silâhlarını tekrar aşağıya indirmişlerdir ve bu suretle kısmen Tunus mintakası hariç olarak bütün Fransız şimal Afrikası İngiliz - Amerikalıların askeri işgaline altına geçmiştir.

Hem Cezayir, Fas kıtasının sahillerini kolaylıkla işgal, hem de amiral Darlan gibi şimdiki kadar dö Gölü Fransızlara şiddetle muhalif bulunan bir zat da dahil olmak üzere bir hayli Fransız kuvvetinin kendilerine iltihakını temin suretiler şimali Afrikada sözcüncü İngiliz ordusunun son muzaferiyetinden daha büyük ikinci bir muzaferiyet kazanan İngiliz - Amerikalılar 11 tarihli resmî haberlere göre hiç durmaksızın Tunus kıtasına karşı da harekete başlamışlar

ve bu hududun hemen ötesindeki Bougie limanını işgal etmişlerdir. Bir taraftan da, amiral Darlanın kendilerine birleşmesinden istifa ile Tulondan ayrılması olan Fransız donanmasıyla ayrıca Fransız limanlarındaki bütün ticaret vapurlarının Cebelütürk veya Cezayir sahillerine gelerek kendilerine iltihak etmelerini radyo ile talep etmişlerdir.

Alman - İtalyan hava kuvvetleri ile denizaltıları Cezayir limanına hücumlarını tekrar etmekte ve müttefik gemilerinden bazılarını Cezayir liman tesislerine ağır zararlar verdiklerini bildirmektedirler. Kezallık, dün sabah mihver tayyareleri Bougie limanına dahi hücum etmişlerdir.

Fransız şimal Afrikasındaki hâdiselerin bu suretle büyük bir süratle mihver aleyhinde inkişafına Sollum - Halfaya geçidi mintakasına kadar çekilmiş olan mihver ordusunun, bazı takviyeler alabilmiş olmasına rağmen şimdiki kadar uğradığı zayıflık çok ağır olması dolayısıyla sözcüncü İngiliz ordusunun devam ettirmekte olduğu şiddetli (Devamı 3 üncü sayfada)

Varlık vergisi kanunu şehrimize tebliğ edildi, hazırlıklar bitmek üzere

İstanbuldan 50 milyon lira kadar vergi toplanabileceği ümid olunuyor, şehir meclisi bugün komisyon azalarını intihab edecek

Millî Şefe İngiltere Kralının dayısının bir mesajı

Reisicumhar teşekkürlerini bildirdiler

Ankara 12 (Radyo gazetesini) — İngiliz kralının dayısı Lord Athlon Londra radyosunun dünkü neşriyatında, Millî Şefin Cümhurreisliğine seçimlerinin yıldönümü mü nasebetile bir mesaj okumuştur. Lord Athlon mesajında demiştir ki: «Bu mes'ud yıl dönümü münasebetile en derin samimiyet ve hararetle tebriklerimi izhar ederim.»

İngiliz radyosu bu temenilere iştirak ettiğini bildirmiştir.

Lord Athlonun bu mesajında müteahhis olan Millî Şef, teşekkürlerini bildirmiştir.

Millî Şef, Lord Athlonu şahsan tanımış, gerek İngilterede, gerekse memleketimizde kendisiyle görüşmüştür.

Fransız Afrikası hareketına aid yeni ifşaat

Berne, 13 (A.A.) — Vaşingtondan alınan bir habere göre, Amerikan harbiye nazırı, Almanların, şimali Afrikada Amerikalılar tarafından yapılacak harekattan çok evvelden haberler olduklarını ve taslatların geçecekleri yollardan birinin üzerinde büyük miktarda denizaltı yığdıklarını itiraf etmiştir. Bu taslatlardan yalnız birisi batırılmıştır.

Berne, 13 (A.A.) — Şimali Afrikada cereyan etmekte olan carışmaları idare eden Amerikan kumandanı Eisenhower, bundan birkaç ay evvel şimali Afrikada bir mahalle geldiğini ve General Klark ile birlikte burada birçok görüşmeler yaptığını bildirmiştir.

Baltıkta 3 mihver nakliye gemisi batırıldı

Moskova 12 (A.A.) — Moskova radyosunun bildirdiğine göre, Sovyet denizaltıları Baltik denizinde mihverin 3 nakliye gemisini batırmıştır.

Müttefikler Rusyaya 3052 uçak ve 4084 tank gönderdiler

Londra 12 (Radyo, saat 9 da) — Bugün Avam Kamarasında yapılan bir beyanattan anlaşıldığına göre müttefikler son 12 ay içinde Rusyaya 3052 uçak, 4084 tank, 30 bin muhtelif kamyon ve zırhlı araba, 31 bin ton muhtelif harb malzemesi ve 66 bin ton akar yakıt göndermişlerdir.

Bütün bu malzemenin büyük bir kısmı Rusyaya varmış, ancak az bir miktar yolda zayı olmuştur.

Evvelki gün Büyük Millet Meclisinde müzakere ve kabul edilen varlık vergisi kanunu şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ olunmuş ve derhal tatbikat hazırlıklarına başlanmıştır.

Dün, vilâyet ve belediyede Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyaletinde muhtelif toplantılar yapılmış ve matrahlarla ne miktar vergi tarh olunacağını tesbit etmek üzere komisyonlar seçilmesi etrafında görüşülmüştür.

Kanunun tayin ettiği kısa müddet içinde mükelleflerin tesbit ve verginin tahakkukunu temin için şehrimizde dört komisyon kurulacaktır.

Umumi Meclisin dünkü toplantısında varlık komisyonlarına aza seçilmesi hakkında gelen teklif okunmuş ve riyalet divanına havale

olunmuştur. Riyalet divanı akşam üzeri Vali ve Belediye Reisinin riyaletinde toplanmış ve seçilecek aza namzedlerini tesbit etmiştir. Umumi Meclis bugün saat 14 de fevkalâde bir toplantı yaparak komisyonlarda bulunacak azaları seçecek, müteakiben komisyonlar derha faaliyete başlayacaklardır.

Komisyonlar muhtelif mintakaları paylaşarak mükellefleri ve vergi miktarlarını takdir edeceklerdir. Alâkalı maliye şubeleri geceli gündüzlü çalışarak bu hususa aid ilk hazırlıkları ikmal etmişlerdir.

İstanbuldan temin edilecek varlık vergisinin ne miktarı bulacağı henüz kat'i olarak tahmin edilememle beraber bunun 50 milyon lirayı geçeceği zannolunmaktadır. Komisyonların mesaisi 15 gün devam edecek, müteakib 15 günde tahsilât yapılacaktır.

General Giraud kadın kıyafetine girerek Fransadan kaçmış

Neyyork 12 (A.A.) — General Guiraud'nun kadın kıyafetine girerek Fransadan kaçmağa muvaffak olduğu bildirilmektedir.

Fransız hududu 12 (A.A.) — General Guiraud'nun firarı hakkında şu tafsilât verilmektedir. General evvelâ Vichy'den Lyona kaçmış ve Akdeniz sahline gitmek imkânını buluncya kadar orada kalmıştır. Guiraud bir motörlü gemi bularak Cezayire kaçmıştır. General Cezaire doğru yol alırken emniyet daireleri onu boş yere Marsilyada ve Toulon'da aramakta idi.

Başvekil Sovyet ve Fransız elçilerini kabul etti

Ankara 12 (A.A.) — Başvekil Sükrü Saracoğlu, bu gün öğleden evvel mezunen bulunduğu memleketinden dönmüş olan Sovyet Rusya'nın Ankara büyük elçisi M. Winogradof'u ve Fransız büyük elçisi ni kabul etmiştir.

Memurlara elbiselik kumaş ve ayakkabı

Ankara, 12 (Hususi) — Memur ve müstahdemlere elbiselik kumaş ve ayakkabı tevziline dair kanun lâ-yihâsile muamele vergisi kanununun da yapılacak değişikliğe dair olarak Büyük Millet Meclisinin yarınki toplantısında görüşülecektir.

Tramvaylardaki izdihamı önlemek için mevcut ara duraklar kaldırıldı

Doktor Lütfi Kırdar dün tramvay ara duraklarının kaldırılması hakkında şu izahatı vermiştir:

«Bugünkü şartlar için de âmmeye müesseselerinin faaliyetlerini normale yakın bir şekilde devam ettirebilmeleri için ne kadar zorluk çekildiklerini biliyorsunuz. Bu meyanda şehirdeki diğer kara nakil vasıtaları, harbin başındanberi tedricen eksilererek tramvaya yardımcı ve ziyetini muhafaza edemeyecek bir hale geldikleri için İstanbulun yegâne kara nakil vasıtası olarak tramvay kalmıştır diyebiliriz. Biryandan bandajsızlık ve malzemesizlik yüzünden seferden çekilen tramvay arabalarının yerini doldurmak, diğer taraftan şehrin artan nüfusunu tatmin edebilmek için hariçten bandaj ve tramvay malzemesi getirmek hususunda ne gibi zorluklarla karşılaştığımızı ve neticede bandaj ve sair levazımı getirtmeğe muvaffak olarak sefer eden tramvay adedlerini, normal zamanlardaki halinde nasıl mu-

hafaza ettimize vâkıfınız. Şunu söyleyeyim ki bugünün zor şartlarına rağmen bizim bu gayretimize şehirlilerden bir kısmının samimi bir surette iştirak etmediklerini maalesef bildireceğim.

939 senesinden bugüne kadar işleyen tramvay arabalarının sayıları ve taşıdıkları yolcu adedi, ve yağışlı, açık havalı günlerdeki yolcu farkını inceden inceye tetkik ederek gördüm ki, tramvay idaresinin bütün gayretine ve iş gücü sahibinin bütün sıkıntısına rağmen işi ve gücü binnisbe az ve sokağa çıkış saatleri muayyen olmayabilen bir kısım şehirli tramvayı, ziyaret, lüks alışveriş için vasıtasız gibi telâkki etmektedir.

Halkın bir kısmı değil normal zamanlardaki ihtiyaçlarından, hattâ normal zamanlardaki ihtiyacılarından dahi bir şeyi feda etmek istemiyor, bu vaziyet karşısında bugünkü şartların tabii icablarından olarak ara duraklarının kâmi. (Devamı 2 inci sayfada)

Hergün

Varlık vergisini
Hazineden çalınmış
Hakları iade
Ettirecek şekilde
Tamamlayamaz mıyız?

Ekrem Uşaklıgil

Bir Fransız muharriri 920-922 yılları arasında Fransız ve İngiliz maliyeleri tarafından takip edilen yekdiğerinden çok farklı iki usulü mukayese ediyor. [*]

Fransız malîyesinin takip ettiği usul Almanyadan tamirat namı altında büyük bir tazminat alınabileceği ümidine dayanarak vergileri indirirken, diğer taraftan harbe zarar görenleri memnun etmek zaruretile masrafları artırmaktı. Bu vaziyette de kâğıd paranın miktarı çoğaldıkça çoğalıyordu.

İngiliz malîyesi ise Fransadan takip edilenin tamamen aksine bir yol tutarak, harb esnasında ihdas edilmiş olan vergileri bir müddet için aynen muhafaza etmiş, buna mukabil de masrafları mümkün olduğu kadar kıstırmıştı. Vergiden artan miktarı tedavül mevkiinde bulunan banknotların ortadan kaldırılmasına hasrediyordu.

Bu, yekdiğerinden çok farklı olan iki usulün verdiği neticeler de yekdiğerinden farklı oldu.

Fransada, muharebe bittiği zaman hayat pahalılığı yüzde 250 idi, durmadan da artıyordu, nihayet yüzde 500 ü, 600 ü buldu.

İngilterede ise bilâkis hayat pahalılığı ortadan silinmeye başladı, kısa bir müddet sonra da harbden evvelki dereceye indi.

Bizde harb münasebetile görülen hayat pahalılığının sebebi ve âmilleri muhteliftir ve Başvekilimiz tarafından açık bir dil ile uzun uzadıya tevhîh edilmiş, bu arada tedavül mevkiinde bulunan kâğıd paranın miktarı üzerinde de durulmuştur.

Karşılığı kısmen altın olmak üzere kasada duran 700 milyon lira Türkiye Cumhuriyeti gibi bir devlet için dün de söylediğimiz gibi asla hadden aşırı değildir, fakat madem ki ıslahî şimdiki elimizde olmayan sebeblerle fena bir rol oynadığı görülmüştür, hükümetimizin kâğıd para miktarını elden geldiği kadar azaltmaya karar vermesi doğrudur.

Tedavül mevkiinde bulunan kâğıd paranın azaltılması için en ziyade iki usul kullanılır.

Birinci usul kâğıd paranın kıymetini çok kaybetmiş olmasından istifade ederek altınla toplamak suretile borç miktarını indirmek.

İkinci usul kâğıd parayı vergileri çoğaltmak suretile geri çekerek hiç borç etmemek.

20, 25 yıl oluyor ki birinci usul bir iki istisnası ile bütün dünya tarafından terk edilmiş, ikinci usul ise ilk olarak bir numaralı Büyük Harbi müteakib İngiltere tarafından kullanılmıştır, bizim de bütün vergileri artırmamak, buna mukabil yalnız çok kazanmış olanlardan kazançlarının bir kısmını almak şeklinde tedvil ederek baş vurmuş olduğumuz usul bu ikinci usuldür.

Hiçbir vergi sistemi ne derecede fenni yapılmış, ne derece ince

[*] D'une guerre à l'autre. par: Jouvelet.

RESİMLİ MAKALE

Tedbirde kusur ve hata insanı uçuruma yuvarlar, tedbirde ifrata varmak ise insanı kötürüm yapar.

Ne tedbirde kusur et, ne de fazla düşünerek birine saplanırsın. Normal insan itidali gözetendir.

Normal insan..

Sabahtan Sabaha:

Fransa mütareke
Yapmakla harbden
Kurtulamadı

Burhan Cahid

Hâdiseler dalgalandı. Kasırga halini aldı.

İki yıl evvel Almanya önünde bozgun veren Fransa İngiltere'nin dayanma tekliflerine aldırmadan galib önünde, baş eğdi. İki milyon Fransız askerinin esir olması, şimali Fransanın işgal altına alınması şartlarla mütareke name imzaladı.

O tarihte İngiltere de çok zayıftı. Çöçülin iki imparatorluğu birleştirip müdafaa etmek teklifi Fransayı tatmin etmedi. İki mütetefik ayrıldılar. İngiltere dayandı. O zayıf halinde Londra'nın uğradığı hava hücumları ne kadar korkunçtu. Ateş ve kan içinde kalan Londra sokaklarında halk günlerini sığınaklarda geçiriyordu. Müdafaa çok zayıftı. O zaman Londrada bulunan gazeteci arkadaşlarımızdan biri İngiliz milletinin soğukkanlılığını şu müşahedesiyle anlatmıştı:

— Şehir dışında halkın ve askerlerin kazmalarla yerleri kazdıklarını görüp sorduk:

— Sığınak yeri mi?
— Şu sert cevabı aldık:
— Hayır. Tayyare fabrikası kuruyoruz!

Öyle vaziyette fabrika temeli kurmanın ne keskin bir soğukkanlılık örneği olduğunu söylemeye hacet mi var.

İngilizlere o kıyamet günlerinde temellerini attıkları silah fabrikalarını yaptılar. Bugün bir kısım cephelelerde tam bir hakimiyetle dolaşan hava filoları bu şartlar içinde yaratıldı. Fransa mütareke yapmakla harb facialarından kurtulduğuna inanmıştı. Gerçi iki yıl Fransız toprakları dindendi.

Fakat şimdi birinciden daha korkunç olduğu şüphe götürmeyen bir kasrınan içine düştü.

İki taraf da Fransayı kurtarmak iddiasıyla yürümektedir. Ana Fransa Almanların, İmparatorluk Fransası mütetefiklerin ayakları altındadır. Netice ne olursa olsun ana Fransanın mütareke ile umduğu sükkün ve halâs devri ancak iki yıl sürmüştür. Bugünün hâdiselerine göre mütetefiklerden beklenen ikinci cepheyi Almanlar kendileri açmış oluyorlar.

Şarkta yenilmeyen ve kış muharebesinden çekinmeyen Rusya önünde büyük kuvvetlerini bırakma mecbur olan Almanya şimdi garb cephesinde kendi müdafaa için sakladığı fırkaları Fransa üzerine sürmüştür. Gird, Stalingrad, Norveç ve Fransanın Akdeniz kıyıları arasına taksim olan Alman orduları dört yıllık muharebeleden sonra asil ve en kuvvetli düşmanlarla karşı karşıya geliyorlar. Mücadele henüz kararını belli etmemiş Fransız toprakları, harbin bozgunluğunu en çok duymuş İtalyan arazisinde olacaktır. Hâdiseleri takib edelim.

Burhan Cahid

AVUKATLARIN TEKAÜDLÜĞÜ

İstanbul barosu avukatları tekaüdlük meselelerini halletmek üzere Ankara'ya bir heyet gönderme karar vermişlerdir. Baroca seçilen heyet baro reisi Mekki Hikmet Gelenbeği riyaset etmektedir. Heyet bugün Ankara'ya gidecektir.

Şehir Haberleri

Pazar günü iki
fiatlı ekmek
satışları başlıyor

Önümüzdeki Pazar gününden itibaren halk ve sabit gelirli vatandaşlardan memurlar için ayrı fiatlı ekmek satışına başlanacaktır. Evvelce de yazdığımız gibi memurlara 600 gramlık ekmek 17 kuruşa, diğerlerine 28 kuruşa verilecektir. Memurların ayrı fırınlardan ekmek almaları için hazırlıklar yapılmaktadır.

Şehrimizde mübadele edilen esirler

Muhtelif harb muntakalarında düşman işgali altında kalarak harb esiri vaziyetine düşen muharib devletlere mensub 442 kişinin mübadeleleri şehrimizde yapılmıştır.

Avrupa ekspresile Sirkeci istasyonuna gelen 137 İngiliz Kinalada vapurula Haydarpaşaya, cenub memleketlerinden gelen 301 Almanla 4 İtalyan esiri de diğer bir vapurla Sirkeciye getirilmiştir. Esirlerin mübadele muameleleri mensub oldukları devletlerin resmi memurları huzurunda yapılmıştır.

340 kuruşa şeker satmış

Sirkeci, Ankara caddesinde çaycı Hasan Rıza isminde bir şahsın dükkânına bir sandık şeker getirdiği zabita tarafından görülerek yakalanmıştır.

Hasan Rıza sorgusunda bu bir sandık şekerin beher kilosunu 340 kuruşta Şehzadebaşında bakkal Kani adında birinden aldığını söylemiştir.

50 kiloluk sekere 170 lira alan açıkçöz bakkalla çaycı Hasan Rıza milli korunma müddeiumumiliğine teslim edilmişlerdir.

Şehir meclisinin içtimalı

Umumi Meclis dün saat 14,30 da ikinci reis vekili Abdülkadir Karamürselin riyasetinde toplanmıştır.

düşünülmüş olursa olsun mutlak adaleti temin edemez ve sızıntı yollarını tam olarak ortadan kaldıramaz.

Esasen mutlak adalet ile tam kemal yeryüzünde yoktur, bunun içindir ki bir vergi yüzüde

[Devamı 4 üncü sayfada]

Tramvaylardaki izdihamı
önlemek için mevcut ara
duraklar kaldırıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

len kaldırılması teklifini kabul ettik. Vatandaşları bundan sonrası için de âmme hizmeti gören müesseselerin ilân edecikleri yeni tedbirlerin tatbikine samimi bir şekilde iştiraki irşad mahiyetindeki yazılarımızla davet etmenizi rica ederim.

Vali ve belediye reisinin beyanatına göre bundan sonra tramvaylar yalnız aşağıdaki yerlerde duracaklardır:

Şişli, Hamam, Harbiye, Taksim, Galatasaray, Tünel, Tepe-

başı, Bankalar, Karaköy, Eminönü, Sirkeci, Sultanahmed, Türbe, Beyazıt, Şehzadebaşı, Fatih, Atikali, Edirnekapi.

Beyazıt, Lâleli, Aksaray, Hamam, Çapa, Şehremini, Topkapı, Etyemez, Samatya, Yedikule.

Karaköy, Tophane, Kolordu, Kabataş, Dolmabahçe, Akaretler, Barbaros, Galatasaray ilk kısım, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavudköy, Bebek.

Nişantaşı, Teşvikiye, Maçka, Tepebaşı, Kurtuluş.

Otelde ölü bulunan
Romanyalı kadın

Perapalas otelinde bir müddet oturmakta olan Maria Ancelesku adında 35 yaşında Romanyalı bir kadın, dün oteldeki odasında ölü bulunmuştur. Cesedi muayene eden tabibi adli morga kaldırılmasına lüzum görmüştür. Müddeiumumi muavinlerinden Fehmi Çağır tahkikata el koymuştur.

Mangaldan tutuşan kız

Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinde Çelebi sokağında 15 numaralı evde oturan Mustafanın 15 yaşındaki kızı Hacer, dün evde mangal yakarken etekleri tutuşmuş, bu yüzden vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yanmıştır.

Mensucat tevziatı ayın
20 sinde başlıyor

Sümerbank Yerli Mallar Paazarlarının mensucat tevzi için dağıtılacağı yazdığımız 4 milyon kuponun basılması bitmiştir. Kuponlar önümüzdeki hafta halka dağıtılacak ve ayın 20 sinde mensucat tevziine başlanacaktır.

Dün gece fırınlar anı olarak kontrol edildi

Şehrimizde bulunan 160 fırın dün belediye hesap işleri kadrosuna bağlı memurlar tarafından anı olarak kontrol edilmiş ve un miktarı tesbit edilmiştir. Kontrol gece 21 den sonra başlamış ve gece yarısına kadar devam etmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Tramvay idaresi, arabalarındaki izdihamı kısmen önleyebilmek için bazı istasyonları kaldırmak tasavvurundadır. Bu sayede pek kusa mesafeler için tramvaya binenler binmeyecekler ve uzak yerlere gitmek üzere istasyonlarda bekleyenler arabalarda yer bulabileceklerdir.

Geçen gün bizzat şahid olduk.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sirkeciye gitmek üzere Taksimde on dakika bekledik. Bütün arabalar mahşer gibiydi. Nihayet bizden daha açık göz birkaç kişinin atladıkları bir arabaya ilibildik. Fakat iki dakika sonra Araba Galatasarayında durunca Taksimden binenlerden altısı inmez mi? Bir dakikalık mesafe için bu kalabalığın içine girmekte tereddüd etmemişlerdi.

Tarihi tefrikamız: 7

AKİLE HANIM

ve

SULTAN

"GENÇ," OSMAN

Hamza yerinden kıpırdamamıştı. İkinci Osman kapıdan çıkarken yarı dönerek gülümsedi:

— Baka Hamza, yarın kuşluktan sonra, bize sarayı hümayuna gelür misin?

— Çalışırsız efendim.

— Gel. Bostancıbaşı ağayı gör, seni bize getirir.

— !...

Meyhaneci sırtını duvara vermiş, alık alık bakıyordu. Adam-

çığımız catlayan alt dudağında-

çenesine doğru sızan bir kan çizisi peydahlanmıştı. Sultan Osman karanlık sokağa çıkınca yüzünü serin bir bahar gecesi havası okşadı. Aşağıdan, iki azıllı yeniçiyi zorla Halic kıyısına sürümeğe savaşan bostancıların ayak sesleri geliyordu. Padişah bir adım ardında duran kıranta adama döndü:

— Şu yiğit sipahiye ne dersiz paşa?

— Barekellah padişahım [1]

— Ya, şol iki çulbaza ne dersiz?

Kır sakallı paşanın gece alacasında gözleri parladı:

— İzniniz olur ise padişahım gidüp iki gözümüzle görelim ve Halice nasıl ilka edildüklerini seyreyleyelim.

— Gidebilürsüz, biz bundan saraya dönsek gerek!

Sultan Osman başka bir şey söylemeden ilerledi, ardından

[1] Burada Allah çoğaltsın manası nadir.

dev gibi iki bostancı takip ediyordu. Sakalının iki yanına kır düşen paşa karanlıkta gittikçe uzaklaşan ayak seslerine doğru adımlarını sıklaştırmıştı. Fener kayık iskelesi alargasında bostancılar yetiştii. Bostancıbaşı Mahmud ağa padişahın yeni bir ferman getirildiğini zannettiğinden duralmıştı. Böyle «boğma ve meytlerini deryaya ilka» işlerinde arada sırada hususî af lar olduğunu biliyordu. Yağlı ve semiz vücudlu paşa soluya soluya yetiştii. Ardında kendi hususî muhafızlarından biri de vardı. Bostancıbaşı sokuldu:

— Siz misiz sultanım, «azad» fermanı mı vardır?

Paşa yutkundü, sesi yavaş ve titrek çıkıyordu:

— Yok. Saadetlü efendimiz sarayı hümayuna gittiler. [Sesini daha alçalttı] Baka Mahmud ağa, gel şunları boşla. [Bostancı başının tereddüdü ettiğini görünce içice sokulup kulağına fısılar gibi] ziyade ihvan ederim.

— !...

— Kimesnenin haberi olmaz ve hem bir kupa şarab için âdem boğulmaz!

Bostancıbaşı Mahmud ağa, çok yiğitleri boğdurmuyarak el altından saldırap azad ettiği için, paşanın padişah tarafından ağır aramağa memur edildiğini sanmıştı. Bir elini kaldırıp gözlerini açtı:

— Yook sultanım. Anı idemezüz ve ferman hümayuna karşı gelemezüz!

— Ya, şu garibe nasıl kıyacak-sız ve suçları nedir?

— !...

Paşa koynundan beş yüz kuruşluk bir kese çıkarıp usulla ağanın eline tutuşturdu:

— Gelin saliverin.

Mahmud ağa gevşedi, beş adım ileride boğma emri bekleyen bostancılar döndü:

— Durman, şimdi paşa efendimizin sarayına seğirdin ve anda içöçülenler ağası «Habib» ağa

vardır, anı alup «Yenicami» [2] ardındaki cebeci kulluğunda [3] bizi beklen.

Bostancılar şaşırıldılar:

— Ya, bunlar ihnak edilmeyecekler mi?

— Ol size düşmez, taş gemisi «serenine» asılacaklardır!

Bostancılar kolları ardlarına bağlı yeniçerilerin yanından ayrıldılar, hızlı hızlı uzaklaşmağa başladılar.

Bostancıbaşı iki sarhoşa yaklaşıp kollarını çözmeğe başladı:

— Tatlı canımı paşa efendimize borçlusuz. [Çözüp serbest bıraktı] Varın eteğini pus eylen.

— !...

Yeniçerilerin gözlerine ve kullarına inanamıyası geliyordu. Sevinçle ilerlediler. İkinci sarışın olan eğilip paşanın eteğini öptü:

— Allahü taala razı olsun.

[2] Sultanahmed camii. O zaman Yenicami denirdi.

[3] Bu karakol değti, kulluk küçük kula demektir.

— !...

Geriye çekilip ellerini önüne kavuşturdu. Ardından öteki ir yarı olanı eğildi, bostancıbaşı Mehmed ağa büyük bir savab işlemiş gibi haz içinde seyrediyordu. Yeniçerilerin ikisi birden sordular:

— Azadmiyüz sultanım.

Bostancıbaşı başını salladı:

— Durman, bir dahi bu semtlerde görünmen.

— Hay bizim müriüvetlü ağs efendimiz!

Yürümeğe başladılar, ardlarından kıranta sakallı paşa yetiştii:

— Az mekseylen. Diyeceğimiz var idi.

Karanlıkta yürekleri çarpa çarpa vurup ellerini silâhliklarına attılar. Yazık! Palaları yoktu, meyhanede bostancılar tarafından alınmıştı. Paşa sokuldu:

— Baka yiğitler beni tanur musunuz?

(Arkast var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Laval, Almanyanın şerefli bir sulh teklifini kabul etmiş

Stokholm 12 (A.A.) — Almanların «şerefli bir sulh» ismini verdikleri teklif, Stokholmde zannedildiğine göre, Hitleri görmek üzere Münih'i ziyareti esnasında Lavale yapılmış olan başka tekliftir. Lavalın bu teklif karşısında ne cevap verdiği ma'lum değil ise de muvafakat ettiği Berlin sözcüsünün beyanatından anlaşılabilir. Filhakika sözcü, Almanların Fransız ordusunun silahlarını almak tasavvurunda bulunmadıklarını çünkü Fransız topraklarının müdafaa için müşterek düşmana karşı Fransız ordusunun çarpışacağına güvencildiğini söylemiştir.

Rommel, kuvvetlerini deniz yoluyla mı kurtaracak?

Londra 12 (A.A.) — 8 inci ordu şimdiye kadar görülmiyen bir süratle ilerlemektedir. Libyanın sarp yamaçlarına kadar çekilmeğe muvafak olan düşman birliklerinin zannedildiğinden daha çok olmasına rağmen İngiliz kolları bunları ne kadar yakından sıkıştırılmaktadır ki Rommel müdafaa mevzilerini hazırlamak zamanını bulamaz. Rommel, Trablus üssü garbden gelen müttefik kuvvetlerini tehdidi altında bulduğu için kurtarmağa çalışacaktır. Bu takdirde Alman kuvvetlerinin Tobruk'tan veya Bingazi'den vapura bindirmek lazım gelecektir. Bu teşebbüsün Mihver için Dünkerk olması ihtimali kuvvetlidir.

Şimalî Afrika harekâtına 850 gemi iştirâk etti

Nevyork 12 (A.A.) — İngiliz istihşalât nazırı Oliver Lyttelton, bir nutuk irad etmiş ve ezümle şunları söylemiştir: Şimalî Afrikanın istilâsı, tarihin kaydetmiş olduğu en muazzam hâdiselerden biridir. İstilâya iştirak eden küt'aların miktarı hakkında malûmat vermek mümkün olmadı. Fakat gönderilmiş olan gemilerin adedi 500 ü geçmekte ve bunlar, 350 harb gemisinin himayesi altında bulunmakta idi.

Ankarada varlık vergisi komisyonları

Ankara 12 (Hususi) — Varlık vergisi hakkındaki kanun bu sabaki Resmî Gazetede neşredilmiş ve mer'iyet mevkiine konulmuştur. Ankarada kanunun tatbikına bugün derhal geçilmiş ve vilâyet merkezinde iki komisyon kurulması karar altına alınmıştır. Belediye meclisi bugünkü toplantısında da bu komisyonlarda çalışacak ikişerden 4 azayı seçmiştir. Komisyonlar yarın çalışmalarına başlayacaktır.

Edebi romanımız: 5

Dişi Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi

Yatak çarşafının ve yastığın üzerindeki beyaz çukurluklar yavaş yavaş sapsarı tenli bir vücudla ve terden ıslananak alna, şakrakla yapılmış kumral saçlara dolmaya başlamıştı. Ter tanelerinden diziler görüyorum. Avucumun içi bir hasta almına dokundurmuş gibi yanıyor. Nabız 150... Hararet 39,5... Gözlerimin önüne o fırtınalı gece, köşkün bahçesi ve karlar üzerinde koşan beyaz küçük ayaklar geliyor. Elimi gömleğimin yakası ile boynumun arasına sokarak yakamı koparıyorum. Kabil olmuyor. Mukave-

Millî Şef yeni Sofya elçimizi öğle yemeğine alakoydular

Ankara 12 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü bugün saat 13,30 da yeni Sofya elçisi ve Refikaları Re. siciümhurumuzun yüksek iltifatlarına mazhar olmuşlardır. Ye-

Akdeniz muharebesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Lavalın evine Fransız bayrağı çekilebilecek

Paris 12 (T.P.) — İşgal altında bulunan Fransada, Vichy hükümetinin müessesili De Brino'nun ikametgâhına ve Lavalın evine Fransız bayrağının çekilmesini, Alman orduları başkumandanı General Stülpnagel emretmiştir.

Fransa - İsviçre hududunda

Cenevre 12 (A.A.) — Vichy'e tâbi olan Fransada Alman küt'aları hemen her yerde erzak, mevaşi müsaderede ediyorlar. İsviçre hududundaki gümrük servisini ellerine almışlardır. Telefon hatları işleniyor. Tren yolculukları ye hususî arabaların seyruferi durdurulmuştur. Bilümmün nakil vasıtaları Almanlar ve İtalyanlar tarafından müsadere edilmiştir.

Fransız filosu

Müttefiklerin şimalî Afrika'daki umumi karargâhı 12 (A.A.) — Şimalî Afrikadaki müttefik kuvvetlerin başkumandanı General Eisenhower Fransız filosuna radyoda hitab ederek hüriyet için yapılan savaşta birleşmiş milletlerle mesai birliği yapmasını istemiştir. General, bu hitabesinde şöyle demiştir:

«Hitler, mütareke ahkâmını ihlâl etmiştir. Derhal Cebelüttrika gelmek üzere demir alınız. Ve bize iltihak ediniz.»

So haberlere göre Fransız filosu, hâlâ Tolunda bulunmaktadır.

Londra 12 (Radyo, saat 9) — Toulon deniz üssünün ve buradaki Fransız donanmasının durumu hakkında hiçbir sarîh malûmat yoktur. Almanlar bu limanı işgal etmeyeceklerini bildirmiş olmakta beraber, Lyon radyosu Alman küt'alarının limanın askerî mntakasına hududlarına kadar gelip dayandıklarını haber vermiştir.

Alman kontrolü altında bulunan aynı radyo, Alman küt'alarının i-cabında Fransız donanmasını himaye edeceklerini ilâve etmiştir.

Vişiyeye göre

Vichy 12 (A.A.) — Toulon'da Fransız bahriyesinin şefi her mütevacizle karşı müdafaa altında bulunmağa söz verdikleri için Alman makamları Toulon müstahkem mevkiinin işgal edilmesinde ve Fransız harb gemilerinin muhafaza altına alınmasına karar vermişlerdir.

Tunus civarında bir liman işgal edildi

Londra 13 (Radyo, sabah saat 1 de) — Vichyden verilen bir habere göre, şimalî Afrikadaki Amerikan kuvvetleri bugün Bona limanını işgal etmişlerdir. Bona, Tunusun 75 kilometre garbinde mühim bir limandır. Aynı habere göre Amerikalılar henüz

met edilmez bir kuvvet beni ayağa fırlatmağa ve avaz avaz haykırmağa zorluyor. Fitnat intihar etti, onun ölümüne ben sebep oldum. Ben mi sebep oldum? Hayır beni vesita yaparak onu öldürdüler. Kim yaptı, niçin yaptı, nasıl yaptı? anlamayım! Ne yapmalıyım?

Fakat anlayacağım, yemin ederim ki anlayacağım. Hak var, adalet var, kıyas var, Allah var, hâkim var ve nihayet bea varım.

— IV —

Yeşilköy 14 İnkincânun 1940

Cenaze günündenberi evdeyim. Dışarıda fasılasız kar yağıyor. Kimseyi kabul etmiyorum. Kimse ile görüşmüyorum. Hattâ hizmetçileri bile savdım. İhtiyar dadım müstesna. Onu da Sütlücedeki ahbabının evine yolladım. Unutulup bir köşeye fırlatılmış ve seneler sonra tekrar ele alınmış eski bir kitab gibi maaziye karıştırıyorum. Tamamen unuttuğum hatıralar uyanıyor, yaptıklarım, basıma zelenler gözümün

mekte yan İönü ve bayan Men-teş de hazır bulunmuşlar ve bu mü-nasebetle elçimiz ve refikaları Re. siciümhurumuzun yüksek iltifatlarına mazhar olmuşlardır.

Konstantin şehrine yaklaşmamışlardır.

Diğer taraftan Almanların Biz zerta civarındaki Elâlevina tayyare meydanına hava yolu ile asker indirdikleri bildirilmekte dir.

Halen şimalî Afrikada, birkaç münferid nokta müstesna, Amerikan kuvvetlerine karşı her türlü muhasamat durmuştur.

Sivil halk

Londra 12 (Radyo, saat 9 da) — Vichy radyosuna göre bugün Tunus dakî sivil halkın tahliyesine başlanmıştır.

Yarış

Londra 12 (A.A.) — Tunusta mevzi almak ve kat'i muharebe vermek için müttefik kuvvetlerle Mihver küt'aları arasında karada ve denizde âdetâ bir yarış oluyor.

19 Alman uçağı tahrîb edildi

Kahire 12 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri bildiriyor: İngiliz hava kuvvetlerinin Sah günkü Tunusta hücum ettikleri hava meydanı şehrin yanbaşında bulunan El Ayna hava meydanıdır. Hücum iki dalga halinde ve alçaktan yapılmıştır. 19 Alman uçağı tahrîb edilmiştir.

Alman tebliği

Berlin 12 (A.A.) — Resmî tebliğ: Alman hava kuvvetleri Cezayir açıklarında İngiliz - Amerikan deniz birliklerine gündüz ve gece taarruzları yapmışlar, bir kruvazöre ve bir ticaret vapuruna büyük çapta bombalar isabet ettirmişlerdir. Bu iki körfezinde hepsi 16 bin tonluk 2 nakliye gemisi batırılmıştır. 12 büyük ticaret vapuru da hasara uğratılmıştır. Aynı bölgede bir tayyare gemisine ve iki muhribe isabetler kaydedilmiştir. Bu taarruzlara iştirak eden bütün tayyareler dönmüştür.

Garbi Akdenizde İngiliz ve Amerikan kâfilelerine karşı yapılan taarruzlarda Alman denizaltıları asker nakleden 10.500 tonluk bir vapuru batırılmışlardır. Bir Tribal sınıfından bir muhribe olmak üzere 2 harb gemisi hasara uğratılmıştır. Refakat halinde giden bir gemi Cezayir önünde batırılmıştır.

Şimalî Atlantikte bir denizaltının taarruzuna uğrayan gemi Queen Elizabeth sınıfından bir saffi harb gemisi değil, 85 bin tonluk Queen Elizabeth yolcu gemisidir.

Tunusa 1000 Alman askeri indirilmiş

Londra 12 (A.A.) — Şimal Afrikada müttefik küt'aları tayyare ile Tunusa indirilen Alman küt'aları ile çarpışmak üzere cebri yürüyüşle şark istikametinde ilerlemektedirler. General Andersonun kumandasındaki birinci İngiliz ordusunun mensub küt'alar bu yürüyüşe iştirak etmektedirler. Tunusa bin kadar Alman askeri indirildiği tahmin olunmaktadır.

önünden geçiyor. Mazinin sisleri içinde hafızamın emri ile uyanan adam mütereddim ve muhteriz dolaşip duruyorum. Ona sempati ile fakat daha fazla tenkid ederek bakıyorum.

Basit, fırtınasız geçen bir hayatım var. Bir maliye memurunun oğluyum. Dört beş parça emlak sahibi orta halli bir aileye mensub olan babam küçük yaşta, anımı evlendiğim senelerde kaybettim. Çocukluğum, mekteb hayatım her çocuğunki gibi geçti. Hattâ biraz şair derlerdi. Galiba bu ismi biraz diğer çocuklar arasına karıştırdığım için, bir parça da şapirografla bir mecmua çıkarmağa teşebbüs ettiğimden verdiler.

Bu mekteb efendisi, yakışıklıca, fakat pısrık, çekingen, düşünceli delikanlı hiç beğenmem. Fakat onun beni en kızdıran kusuru bunlar değildir. Bilhassa hayatı ve insanları oldukları gibi değil de kafasının için-

Şark cephesinde çarpışmalar

Almanlar Tuapse kesiminde ilerliyorlar

Sovyetler Stalingradın şimali garbisinde hücumu geçtiler

Berlin 12 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliğinde bilhassa kaydedildiğine göre, Kafkasyada Alagır kesiminde oldukça mühim muharebeler cereyan etmektedir. Tuapse kesiminde bir sıra şerh hücumla zaptedilmiştir.

Stalingradta hücum küt'alarına mensub müfrezeler Sovyetleri bir sıra başka mukavemet adalarından istinad noktalarından geri atmışlardır.

Volga üzerinde Alman bataryaları beş mavna batırılmışlardır.

Don üzerinde Rumen küt'aları mevzi muharebeler neticesinde düşmanı geri püskürtmüşlerdir.

Kronştad körfezinde bir sahil bataryası bir Sovyet denizaltısını tahrîb etmiştir.

Stalingradta

Londra 13 (Radyo, sabah saat: 1 de) — Gece Moskovadan alınan bir habere göre, Rus kuvvetleri Stalingradın şimali garbisinde anî bir hücumu geçerek, Almanları mevzilerinden atmışlardır.

Almanlar, iki aydanberi burada tutunmakta idiler.

Cebelüttrikta toplanan kuvvetler

Londra 12 (A.A.) — Vichy radyosunun La Linea'dan aldığı habere göre, daha şimdiden binlerce İngiliz, Kanadalı ve Amerikalı askerler Cebelüttrikta bulunmaktadır. Çarşamba sabahı erkenden 2 kruvazör, 4 torpido muhribe ve bir büyük taşıt gemisi Cebelüttrik limanına girmiştir. Bir zirhlî, 5 uçak gemisi, 4 kruvazör, 11 torpido muhribe ve 5 taşıt gemisi dün limanda demirlemiş bulunuyordu. Bundan başka Cebelüttrik koyunda Fransız Caudebe yolcu gemisi ile 38 ticaret gemisi de Cebelüttrik koyunda demirlemişlerdir.

İki Japon vapuru çarpışarak battı

Tokyo 12 (A.A.) — Münakalât nezaretinin bildirdiğine göre Kobe Maru ve Teuzan Maru isiminde iki Japon vapuru dün sabah Tangse hâllininin 90 mil açığında çarpışarak batmışlardır. Hâdis mahalline gelen vapurlar denizden 46 cesed çıkarmışlardır. İki vapurun müret-tebatının büyük bir kısmı kurtarılmıştır.

AZADE TARCAN

Kış Jimnastiklerine başlamıştır

Adres Nişantaşı İhlamur yolu No. 6, TEL. 81430.

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

taarruz ve tazyikler karşısında esaslı bir surette tutunabilmek imkânını henüz bulamamasının iznima-mı, hem iki tarafî hareket karşısın-da bu ordunun bizzat kendisinin, hem de Tunusdan sonra Trablus-garb ve Bingazi de dahil olmak üzere bütün şimalî Afrika mukaderatının çok kısa bir zaman zarfında gene Mihver aleyhine taay-yün edeceği ve bunu takiben sıranın İtalyan ada ve sahillerinin tazyikine geleceği ihtimalini bugün biraz daha kuvvetlendirmiş bulun-maktadır. Mihver ordusunun sekizinci İngiliz ordusu karşısında uğ-ranmış olduğu zayıflık bay Çörçil 11 tarihli ikinci nutkunda ölü, yaralı ve esir 34 bin Alman 25 bin İtalyan 59 bin insanla 500 tank ve her tipten 1000 top olarak tesbit etmiştir. Bay Çörçil bildirdiği insan zayıflık miktarının ilk haberler-dekilerden daha az olmakla beraber gene ehemmiyetli olduğu ve bu sebeble Fransız şimal Afrikasından da gelen tehlike karşısında Rommel ordusunun durumunu ıslahatâ büyük güçlüklerle karşılaştığı meydan-dadır.

Alman hükümeti Alman ordusu başkumandanlığı İtalyan hükümet ve başkumandanlığı ile mutabık kalarak şimalî Afrikada kendileri aleyhlerinde husule gelen bu ağır durum karşısında Fransa ana vatanının işgal altında bulunmayan kısımların geçerek İtalya ile İspanya arasındaki Fransa Akdeniz sahillerini ve ayrıca Korsika adasını işgal ve buralarını Anglo-Saksonların kuvvetle muhtemel bir tahvil-lerine karşı müdafaa için tahkim etmeği kararlaştırmışlardır ve bay Hitler hususî bir mesaj ile mareşal Peteni keyfiyetten haberdar ettikten sonra 11 sabahından itibaren bu yeni kararın tatbikine geçmişlerdir.

Mareşal Peten bu yeni kararı şiddetle protesto etmiş, fakat bir taraftan da Mihver kuvvetlerine mukavemet edilmemesi emrini vermiştir. Bunu müteakib kendisi, refakatinde general Weygand olduğu halde meçhul bir semt hareket etmiş ve herhalde bu emrin tesiriyle olacak, ki şimalden Alman, şark-

tan İtalyan kuvvetlerinin, yürüyüş hareketlerinde hiçbir esaslı hâdiseye maruz kalmadan dün akşama kadar mütenaziren Akdeniz sahillerine ve Nis mntakasına varmış oldukları ve Korsikayı da işgal ettikleri dünkü Alman tebliğinde bildirilmiştir.

Şark cephesinde, bilhassa Don-Volga ve Kafkaslar mntakasında Alman ve müttefikleri taarruzunun bir nevi duraklama geçirmekte ve uzak doğuda da Japonların anlaşılmalı hareketliliğinin devam etmekte olduğu bir sırada Afrika Akdeniz ve garbi Avrupada bu hareketlerin tahaddüs etmiş olmaları birinci Dünya Harbinin ağırlik merkezini acaba Akdeniz ve garbi Avrupaya mı iltikal ettirecektir? Bu kuvvetli bir ihtimal dahilindedir ve Anglo-Saksonların İtalyayı harb harici edebilmek hususundaki ümidleri bu ihtimali daha da kuvvetlendirmektedir. Bay Çörçil'in dediği gibi önümüzdeki günlerin çok ehemmiyetli olaylarla dolu olduğuna şüpheli yoktur.

K. D.

Stalingradta suğuklar başladı

Moskova 12 (A.A.) — Stalin grad üzerinde hava faaliyeti geniş ölçüde azalmıştır. Dün ancak birkaç yüz çıkış yapılmıştır. Halbuki birkaç gün evveline kadar 2 bine kadar çıkış yapılmakta idi. Dün Stalingradta sühnet sıfırın altında 30 derece santigrad idi.

Millî müdafaa ve hariciye encümenlerinde

Ankara 12 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi hariciye encümeni mazbata muharrirliğine Nazım Bayraz ve kâtiliğine Edib Servet seçilmişlerdir. Millî müdafaa encümeni mazbata muharrirliğine ise Rahmi Apak seçilmiştir.

9 İtalyan generali esir edildi

Kahire 12 (A.A.) — Geri bölgelelerdeki esirlerden 30.000 i Kahireye gelmiştir. 9 İtalyan generali esir edilmiştir.

3 üncü Hafta TAKSİM SİNEMASINDA

LEYLÂ MURAD ve YUSUF VEHBİ'nin yarattıkları aşk ve ahlâkî film

KÖY KIZI

Türkçe Sözlü — Türkçe Şarklı

Okuyanlar: MUALLA İŞLAY - SUAD GÜN

Birinci haftasında 40.000 ikinci haftasında 30.000 kişilerin gördüğü bu filmi görmeyenlere tavsiye ederiz.

BAĞDAT HIRSIZI

artistleri

CONRAD VEİDT - SABU - JUNE DUPREZ

Büyük muvaffakiyetler

MELEK ve İPEK

sinemalarında devam ediyor.

Bunların içerisinde bir tanes var ki sevmediğim halde beni se ver görmediğim için, tahsil mecburiyeti ile onun bulunduğu şehirden ayrılırken, her gece bir erkeğin koyununda yattığını biliş an bile hatıra getirmiyerek, git tim yerden para yollayınca; kadar geçsin diye ona cebimdeki bütün parayı, kol saatimi, incili kravat iğnemi bıraktığımı hatırlıyorum.

Evet kadınsız ve aşksız bir gençlik geçirdim. Fakat benim talihimin garib cilvelerinden biri olarak buna kimseyi inandıramadım. Herkes beni yaman bir Don Juan sanıyordu.

İlk gençlikte başlayan bu şüphe artık ondan sonra sürüp gitti. Evlendikten sonra da nihayet işte bu büyük faciada en esahî âmillerden biri oldu.

Cemil'in ilk gençliğine aid portresini çizerken belli başlı hususiyetlerinden birini daha belirtmek lazımdır.

(Arkast var)

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)
doksan nisbetinde maksadı temin etmiş ise ideal telâki edilir. Ümid ederiz ki bizim varlık vergisi bu vasfı kazanacaktır, fakat yalnız bir defaya mahsus olan bu vergiyi almakta ve aramakta haklı olduğumuz fazla kazanç sahalarının acaba tamamını ihtiva ediyor mu?

Bu suali sorarken vergi kaçakçıları, yahud da şu veya bu şekilde herhangi bir vergiyi tâbi olmaktan kurtulmanın yolunu bulmuş olanları düşünüyoruz.

Bu gibileri bulmak ilk bakışta sanılabileceği kadar güç müdür? Bir memlekette servet ya mülk halinde, ya bankada, yahud da stok mal halinde depoda saklanır. Sahaların her üçü de hükümet elinin yetebileceği kadat yakındır, kolaydır.

Servet meydana geldiğine göre ona sahip olanın ne suretle sahip olduğunu araştırmak mümkün değil midir? Farzedelim ki bir vatandaş yüz bin liralık bir servete sahiptir. Eğer bu servete vevaset yolu ile yahud bir piyango talihî neticesinde malik olmamış ise kârlı bir ticaret sonunda erişmiş olacaktır.

Türkiyede ticaret vergiyi tâbidir, bu verginin miktarı da ortalama bir hesabla üçte biri bulur.

Eğer 100 bin liralık servete sahip olan vatandaş geçim için de bir paraya muhtaç olduğuna göre, hiç değilse görünen servetin tamamına tekabül edecek nisbette bir vergi makbuzu göstermezse ortada bir vergi kaçakçılığı olup olmadığını araştırmak, servetin kaynağını sormak neden halkımız olmasın?

Varlık vergisini, kanunların müsaade edebileceği kadar derin maziye uzatmak şartıyla, bu şekilde vergi kaçakçıları araştırarak tamamlamak yalnız hazineye zararlı olan bir haklı iade etmekle kalmaz, aynı zamanda çok iyi neticeler verebilecek bir ahlak mücadelesi olmuş olur.

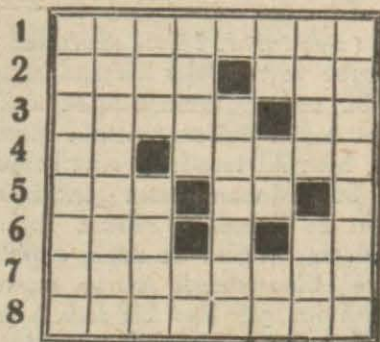
Bu, buhran yıllarının bize verebileceği çok büyük bir fırsattır.

Ekeem Uşaklıgil

Bulmacamız : 26 (16)

Banlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucuları. mızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8

Soldan sağa doğru:

- 1 — Bir ilim (8).
  - 2 — Bir meyva (4), Atın ayak kabısı (3).
  - 3 — Hennes bir alet (5), Nota (2).
  - 4 — Bayram (2), Furka (5).
  - 5 — Bir emir (3), Tersü su (2).
  - 6 — Futbolda takım (3), İsim (2).
  - 7 — İlgili (8).
  - 8 — Neşeli adam (8).
- Yukarıdan aşağıya doğru:
- 1 — İstanbulun bir semti (8).
  - 2 — Bir manevi kuvvet (8).
  - 3 — Bir emir (3), Başına (6) geliren bir isim olur (4).
  - 4 — Tahsil ettir (4), Elat (2).
  - 5 — Arabistanda bir yer (6).
  - 6 — Bir sayı (2), Beraber (2), Tavann dibindeki (2).
  - 7 — Bir kız ismi (4), Entes (3).
  - 8 — Bıldiren (8).

Dünkü altın fiyatları

Dün bir altın 36 lira 50 kuruş idi.

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatroları

Komedi Kısım

Bu akşam saat 20.30 da

ASRİLEŞEN B A B A

Yazan: Spiro Melas

Türkçesi: A. Hacopoulos

Dram kısmı

Bu akşam saat 20.30 da

NUH

Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da matine

Sayın

Doktorların

Nazarı Dikkatine:

Senelerdenberi Diyüretik kabi.

İlyetini takdir ettiğiniz

"EUPHYLLIN,"

in tablet Entravenöz ve İntramüsküler ampullerile Süpozitivarları gelmiştir.

Bilümun ecza depolarında mevcuttur.

Piyasada bulunmadığı takdirde Türkiye umumî acentası:

F. KNECHTEL posta kutusu 139 a müracaat edilmesi rica olunur.

TAKVİM • 2 nci teğrin

Rumi sene 1858	13 Cuma	Arabi sene 1861
1 nci teğrin 31	Resmî sene 1942	Kasım 6
GÜNEŞ	Zilkade	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 46	5 03	14 10
1 52	4	
Öğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.
E 14 58	16 36	17 58
V. 7 05	9 48	12 —
		1 54

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (34.800) lira olan 8 adet 5 kilovallık ve 2 adet 10 kilo, valık motor jeneratör grubu 22/12/1942 Çarşamba günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (2.610) liralık muvakkat teminat ile kanunun sayın ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 za kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, H. Paşa'da Tevellim ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (1008)

**Köylü ve İşçi Elbiseleri
UCUZ - SAĞLAM - DAYANIKLI**

Toptan satış yeri:

İstanbul; Sultanhamanı; İrfaniye Çarşısı; numara 18.19

SALAHADDİN KARAKAŞLI

İkinci partisi de pek kısa bir zamanda satılan köylü ve işçi elbise ve paftolarının üçüncü partisi satışa çıkarılmıştır. Tüccar ve esnaftımızdan dolayısıyla köylü ve işçilerimizden gördüğü rağbet ve alakadan cesaret alan müessesese, teşkilâtini genişletmeğe karar vermiştir. Muhtelif vilâyet ve kaza merkezlerin. de müessesese mamulâtını satan mağazalar bulunmakla beraber bir çok vilâyet ve kaza merkezlerinde henüz köylü ve işçi elbiselerini satan mağazalar yoktur. Bu gibi yerlerde müessesese mamulâtını satmak isteyenlere fiyat ve çeşid listesi gönderilir. Yalnız bu elbiseleri satmak üzere yeniden açılacak mağazaların siparişleri evvelki partilerde olduğu gibi terihhan daha evvel gönderilmektedir. Siparişlerin bedeli İstanbulda peşin alınır.

YERLİ VE ECNEBİ EN TEMİNATLI

MAKİNE KAYIŞLARI

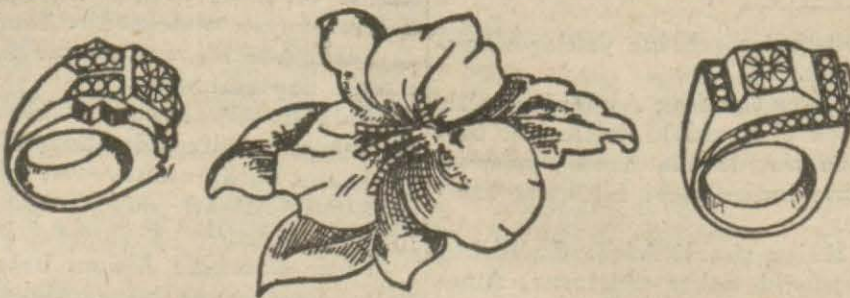
Galata eski Gümrük sokak No. 34

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE,
GRİP, ROMATİZMA,
NEVRALJİ, KIRIKLIK
Ve bütün ağrıları derha keser.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

AYDA 5 LİRA TAKSİTLE

Taşra müşterilerimiz için eması ve partanajlı saafiler, altın ve platin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süsü çöcek ve plâklar, yeni şevâliye yüzükler, gümüşten mamul zarf tasit, pasta ve yemek takımlarının siparişleri kabul olunur. Saafiler emsalî gibi 15 sene teminattır. Sipariş emek isteyenlere katalog gönderilir. Mektubla (İstanbul posta kutusu 184) adresine müracaat.

Edebi, içtimai, coğrafi, kadın, çocuk, sinema, spor, mizah, elhasıl her sahada Almanyanın yüksek neşriyatından istifade etmek isteyen:

Sayın Halkımıza Mühim İlan

Yukarıda saydığımız neşriyatlardan başka günlük, haftalık gazeteler, resmîlî harb mecmuaları ve bilhassa

SIGNAL Almanca, İtalyanca, NÜSHALARI

Bütün bu gazete ve mecmuaları muntazaman takib edebilmek için ABONE olmanızı tavsiye ederiz. Gerek abone olmak ve her türlü malumat almak için aşağıdaki adrese müracaat edilmelidir.

Türkiye Umumî Mümessili: JOHANN BAYER

Eski Gümrük sokak No. 38, Galata - İstanbul Posta K. 1580.

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir
Âmirliğinden:

1 — Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğine bağlı Yenihan böl. gesi emvalinden olup Meşâret deposunda işite mevcut 1330 adede muadil 316 metre mikâp 484 desimetre mikâp çam ve 1740 adede muadil 386 metre mikâp 809 desimetre mikâp köknar tomrukları açık artırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.

2 — Açık artırma 20.11.1942 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliği binasında toplanacak olan komisyon huzurunda İcra edilecektir.

3 — İşbu çam tomruklarının beher metre mikâbının muhammea bedeli 30 İradan ve köknar tomruklarının beher metre mikâbının muhammen bedeli 28 İradan olup teminat akçesi % 7.5 kuruş hesabı tutarı 1525 İradır.

4 — Bu işe aid açık artırma şartnamesi Ankara'da Orman Umum Müdür. lüğü ile Zonguldak çevirge müdürlüğünde ve Karabük revir âmirliğinde görülebilir.

5 — İstekillerin ihale gününde teminat akçeleriyle birlikte revir âmirliğine müracaat emeleri lüzumu ilân olunur. (1244)

Kastamonu Nafia Müdürlüğünden:

38555 İra 14 kuruş kesif bedelli Kastamonu İyesi yatakhane binasının elektrik ve suhhi tesisatı ile beraber İhmal İnsaat on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle yeniden eksiltmeye konulmuştur.

İhalesi 27.11.1942teğrin.942 Cuma günü saat on beşte Kastamonu nafia dairesinde toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel şartnamesi, hususi ve fenni şartnameler, keşif hîlâsası, proje ve elektrik suhhi tesisatına aid umumî ve fenni şartname yapı işleri umumî ve fenni şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak isteyenlere 9 İra 64 kuruş mukabilinde Kastamonu nafia dairesinden verilecek veya posta ile gönderilecektir.

Muvakkat teminat 2891 İra 64 kuruştur.

Taliblerin teklif mektublarını ve en az yirmi bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair İbraz edecekleri vesika üzerine nihayet ihaleden üç gün evveline kadar İstida ile vilâyete müracaat ederek komisyondan ehliyet vesikası alınmaları ve bu vesika ile beraber Ticaret Odası vesikasını ve teminat makbuzlarını teklif mektublarından ayrı İpe İpe bir zarfa koyarak posta ile göndermeleri veya en geç ihaleden bir saat evveline kadar işbu mektubların komisyonca gelmiş bulunması şarttır.

Bu müddetle sonra gelecek teklif mektubları kabul edilmeyeceği ilân olunur. (1243)

Yüksek Elektrik Mühendisi Aranıyor

Konya Elektrik Şirketi'nin mühendisiği münhaldir. Taliblerin aşağıda yazılı evraklarla Şirket Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

1 — Ehliyetname sureti; 2 — Şehadetname sureti; 3 — Bomservisier sureti; 4 — Teroumeihal; 5 — Askori durum; 6 — Hususi şartlar; 7 — İstedildiği ayhık ücreti.

HER KESEYE UYGUN

YENİ GELEN TİPLER

333 U. Tip
244 »
243 »

4 lamba 3 dalga
4 » 3 »
4 » 3 »

Türkiye umumî acentası:
TÜRK RADYO ve ELEKTRİK Ltd. Şti.
Galata posta kutusu 1557, Telefon 44032

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

Dr. NİHAD TOZGE

Cild-Saç Frengi

ve diğer Zührevî hastalıklar

(BİRİNCİ SINIF MÜTAKKİSİ)

Pazar ve Pargembeden mâda hergün

14 den 17.30 e kadar (Telefon: 4000)

Bebek, Vâhlet konağı, Sersil Hava Kurumu karşı, 11

Hastalarını kabul bestemistir

Son Posta matb-ası:

Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayaz

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Devlet denizyolları işletme umum
müdürlüğünden:

İdaremizden tekaüd, dul ve yetim maaşı alıp da son defa ekmeğe karneyle verilen aile reislerinin kişiser kıl'a fotoğraflarile vermış oldukları beyannamelerde beslemeğe mecbur olarak gösterdikleri efradı ailesi nüfus hüviyet cüm. danlarla birlikte bir zarf içinde 13/11/1942 akşamına kadar Zat İşleri Müd. dürüğüne teslim emeleri ilân olunur. (1376)

Teşvikiyede Satılık Arsalar

Teşvikiyede emlak caddesi üzerinde her türlü bina yapmağa müsait iki arsa satılıyor

Emlak ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Mesahası	Teminat
399	Teşvikiyede Vali konağı mahallesi Bostan ve Emlak caddesi, teri eski 8/4 yeni 23 numaralı arsa.	21.325 İra	426.50 M2	2133 İra
401	Teşvikiyede - Harbiye Vali konağı mahallesi Bostan ve Emlak caddeleri eski 8/6 yeni 27 nu. maralı arsa.	30.130 İra	507 M2	3013 İra

İzahatı yukarıda yazılı gayri menkulter peşin para ile ve açık artırma usulüyle satılacaktır.

Müzayede 30.11.1942 Pazartesi günü saat 14 de bankamız İstanbul şubesi satış komisyonu huzurunda yapılacak ve en yüksek bedel merkezde bildirilecek ve haddi lâyük görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istizan edilecek muvafakat cevabı alındıktan sonra kat'i ihalesi yapılacaktır.

Satış esnasında verilen bedel mukadder kıymetli geçitide teminat akçesi derhal artırılmayarak ihale kimin uhdesine İcra edilirse aradaki fark ondan tahsil edilecektir.

Müzayedeye İştirak edeceklerin mukadder kıymetinin yüzde onu nisbetinde teminat yatırmaları lâzımdır. İstekillerin teminat akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saate kadar şubemiz emlak servisine müracaat emeleri mercedur. (1309)

Üsküdar As. Ş. Başkanlığından:

Şubemiz yedeksubay defterinde kayıtlı bulunan emekli ve yedek subayların kişiser kıl'a vesika fotoğraflarının alınmasına lüzum görülmüş olduğundan şubemiz mensub emekli ve yedek subayların kişiser fotoğraflarını veya bilyası, ta tez elden şubeye getirmeleri ve fotoğraflarının arkasına da kayıtlı bulduğdu defter sıra numarası ile isimlerinin yazmaları lüzumu ilân olunur.

(1637.1235)